

Kategoria obcego w literaturze polskiej. Omów różne aspekty obcości-obyczajowe, psychologiczne, egzystencjalne

Kategoria obcego w literaturze polskiej jest szerokim i złożonym tematem, który może przybierać różne formy i aspekty. Obcość, zarówno w wymiarze obyczajowym, psychologicznym, jak i egzystencjalnym, jest istotnym motywem, który pozwala autorom na zgłębianie tematów takich jak izolacja, konflikt tożsamości, obcość w społeczeństwie, a także duchowe i egzystencjalne pytania dotyczące miejsca jednostki w świecie. W niniejszym wypracowaniu omówię różne aspekty obcości w literaturze polskiej, przywołując odpowiednie przykłady z różnych okresów.

W aspekcie obyczajowym, obcość często związana jest z konfrontacją między różnymi normami i wartościami społecznymi. W powieści „Lalka” Bolesława Prusa, obcy jest ukazany w kontekście różnic klasowych i społecznych. Główny bohater, Stanisław Wokulski, jest przedstawiony jako postać, która czuje się obca w towarzystwie arystokracji, mimo że ma ambicje zdobycia uznania i statusu w wyższych kręgach społecznych. Jego pochodzenie i sposób myślenia różnią się od tych, które są powszechnie akceptowane wśród elit, co prowadzi do poczucia obcości i izolacji. Prus, poprzez przedstawienie konfliktu klasowego, bada kwestie tożsamości i miejsca jednostki w społeczeństwie, ujawniając społeczne i obyczajowe bariery, które mogą sprawiać, że jednostka czuje się obca.

W literaturze współczesnej, motyw obcości obyczajowej również znajduje swoje miejsce. W „Cudzoziemce” Marii Kuncewiczowej,

obcość jest przedstawiana w kontekście kulturowym i społecznym. Główna bohaterka, która przybywa do Polski z obcego kraju, zмага się z poczuciem izolacji i odmienności wobec miejscowego społeczeństwa. Kuncewiczowa ukazuje, jak różnice kulturowe mogą prowadzić do poczucia wyobcowania, zarówno na poziomie indywidualnym, jak i społecznym. W powieści eksplorowane są tematy adaptacji do nowych warunków, konfliktów między różnymi systemami wartości oraz osobistych zmagania z tożsamością w obcym środowisku.

W wymiarze psychologicznym, obcość często jest związana z wewnętrznymi konfliktami i problemami tożsamości. W „Dziadach cz. III” Adama Mickiewicza, Konrad, główny bohater, przeżywa głębokie wewnętrzne zmagania, które prowadzą do poczucia obcości wobec świata i samego siebie. Mickiewicz używa motywu obcości, aby przedstawić duchowe i psychiczne rozterki jednostki, która nie może znaleźć swojego miejsca ani sensu w rzeczywistości, w której się znajduje. Konrad zмага się z poczuciem alienacji i zagubienia, co jest odzwierciedleniem głębszych pytań o sens egzystencji i rolę jednostki w społeczeństwie.

Podobnie, w poezji Tadeusza Różewicza, obcość psychologiczna jest często przedstawiana poprzez motywy alienacji i izolacji. W wierszach takich jak „Ocalony” Różewicz bada poczucie obcości w kontekście przeżyć wojennych i zniszczeń, które wpłynęły na poczucie tożsamości i wartości. Poeta ukazuje, jak doświadczenia traumatyczne mogą prowadzić do głębokiej alienacji, zarówno w stosunku do samego siebie, jak i do świata. Obcość psychologiczna w poezji Różewicza jest wyrazem szerszych problemów dotyczących ludzkiego istnienia i sensu.

W aspekcie egzystencjalnym, obcość często wiąże się z pytaniami o sens życia i miejsce jednostki w świecie. W powieści „Żeromski” Stefana Żeromskiego, motyw obcości jest ukazany poprzez postać, która zмага się z egzystencjalnymi dylematami i poczuciem bezsensu w obliczu trudnych warunków społecznych i politycznych. Żeromski przedstawia bohatera,

który czuje się obcy wobec otaczającego go świata, który nie spełnia jego oczekiwań i ideałów. Egzystencjalna obcość bohatera jest wyrazem głębszych pytań o sens życia, wartości oraz miejsce jednostki w społeczeństwie.

Również w twórczości Witolda Gombrowicza, obcość egzystencjalna odgrywa kluczową rolę. W powieści „Ferdydurke” Gombrowicz bada motyw obcości poprzez przedstawienie bohatera, który czuje się obcy w społeczeństwie, które narzuca mu określone role i normy. Gombrowicz używa motywu obcości, aby krytycznie spojrzeć na społeczne konwenanse i ukazać, jak jednostka zmagają się z presją dostosowania się do oczekiwań otoczenia. Poprzez swoje zmagania, bohater odkrywa, jak głęboko struktury społeczne mogą wpływać na poczucie tożsamości i egzystencjalne pytania jednostki.

Podsumowując, motyw obcego w literaturze polskiej ukazuje różnorodne aspekty obcości – od obyczajowych i kulturowych, przez psychologiczne, aż po egzystencjalne. Przykłady takie jak „Lalka” Prusa, „Cudzoziemka” Kuncewiczowej, „Dziady cz. III” Mickiewicza, poezja Różewicza, „Żeromski” Żeromskiego oraz „Ferdydurke” Gombrowicza pokazują, jak literatura eksploruje i odzwierciedla różne wymiary obcości. Motyw ten jest istotnym narzędziem do badania tożsamości, konfliktów społecznych, psychicznych zmaganiań oraz egzystencjalnych dylematów jednostki.

Jeśli szukacie pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebujecie korepetycji, konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - fachowa pomoc w pisaniu prac - oczywiście tylko w granicach prawa.